

Rekisteritutkimuksen tukikeskuksen johtoryhmän kokous

Pöytäkirja

Aika: 8.12.2009 klo 9:00-11:00
Paikka: THL, Lintulahdenkuja 4, Monitoimi B

Läsnä: Päivi Hämäläinen, THL, pj
Jaason Haapakoski, THL
Ulla Hämäläinen, Kela
Päivi Leino-Arjas, TTL
Irma-Leena Notkola, ReTKi
Katariina Peltonen, ReTKi
Marianne Johnson, ReTKi, sihteeri

1. Kokouksen avaus

Päivi Hämäläinen toimi kokouksen puheenjohtajana, koska puheenjohtaja Markku Heliövaara oli estynyt osallistumaan kokoukseen. Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 9:10.

2. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin sellaisenaan.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin. Pöytäkirjassa esille nostetut selvitettävät asiat käsiteltiin kokouksen kuluessa eri asiakohdissa.

4. Toiminta- ja talouskatsaus

Toiminta- ja talousasiat käytiin läpi kokouksessa jaetun liitteen mukaisesti. Syksy on ollut vilkas, ja eniten aikaa on vienyt rekisteriaineistojen etäkäytön selvityshanke. Hanketta käsitellään tarkemmin kohdassa 5. Myös Opetusministeriön rahoittama Tutkimuksen tietoaaineistot -hanke on vienyt varsinkin Irma-Leenan työaikaa. Edellisessä kokouksessa johtoryhmä oli pyytänyt selostusta tästä hankkeesta, joten johtoryhmälle jaettiin hanketta kuvaava paperi. Hankkeen asiantuntijaryhmän tulee laatia loppuraportti helmikuun alkuun mennessä ja Irma-Leena on lupautunut kirjoittamaan siihen rekistereitä käsittelevän osion. Hankkeella ei ole vielä selkeitä ratkaisuehdotuksia, mutta tässä vaiheessa ongelmat on kirjattu. Ongelmiksi on havaittu eräät lait (tilastolaki, maksuperustelaki), datapolitiikan puuttuminen, pitkäjänteisen rahoituksen puute (eri-

tyisesti infrastruktuuriratkaisuille sekä arkistoinnille), huonot metatiedot ja aineistojen yhteensopimattomuus.

ReTKi järjesti 29.10.2009 kolmannen kerran tilaisuuden 'Kysy rekisteritutkimuksen luvista ja tietosuojasta'. Tilaisuuteen osallistui puhujien lisäksi noin 70 henkilöä. Paikalla ollut johtoryhmän jäsen piti tilaisuutta onnistuneena. ReTKissä on kuitenkin pohdittu, että pääesitys vaati ehkä liiaksi lakeihin liittyvää pohjatietoja ja oli osalle yleisöä vaikeasti seurattava. Jatkossa tuleekin entistä tarkemmin miettiä, kenelle tilaisuus on ensi sijaisesti takoitettu, ja valita esitykset sen mukaisesti. Tilaisuudessa tuotiin esille EU:n tilastoasetus ja sen mahdollisesta vaikutusta Suomen tilastoviranomaisten aineistoluovutuksiin. Paneelissa olleet lakimiehet (Tietosuojavaltuutettu ja OM:n Anna-Riitta Walliin) olivat sitä mieltä, ettei asetusta välttämättä vaikuta aineistoluovutuksiin ohi kansallisen lainsäädännön.

Dokumentaatioprojektille johtoryhmä ehdotti pitempiaikaista suunnitelmaa siitä, mitä rekistereitä otetaan mukaan. Ehdotettiin myös dokumentoinnille yhtenäistä struktuuria. Tässä vaiheessa projektin todettiin painottuvan terveysrekistereihin ja entisen Stakesin rekistereihin. Johtoryhmälle tullaan esittelemään sähköistä versiota, kun se valmistuu.

Taloustilanne todettiin hyväksi. Noin 7 000 € jää käyttämättä.

5. Etäkäyttöhanke

Etäkäytön valmisteluhanketta on käyty esittelemässä THL:n Tieto-osaston johdolle ja Kelan eri osastojen päällikkötasolle ja rekisteritutkimuksen toimijoille. Nyt on Tilastokeskuksesta, THL:stä ja Kelasta edustus hankkeen ohjausryhmässä. Hanketta on myös esitelty VATT:in ja THL:n tutkijoille. ReTKin väki on käynyt Ruotsissa tutustumassa Ruotsin etäkäyttötilanteeseen. Siellä selvisi, että vaikka rekistereiden etäkäyttö tutkimuksissa toimii Ruotsissa, Ruotsista puuttuu sellaisia toimijoita kuin CSC ja ReTKi. Ruotsalaiset pitivät tällaisia toimijoita keskeisinä rekisteritutkimuksen infrastruktuurin rakentamisessa. Etäkäyttöhankkeen tähän mennessä tärkein kokous pidettiin Tilastokeskuksessa 30.11., jolloin hanketta esiteltiin VM:n ja TK:n tilastotoimen toimintojen tehostamista ja alueellistamista selvittävälle työryhmälle. Työryhmän puheenjohtaja, alivaltiosihteeri Juhani Turunen, pyysi ReTKiä ja CSC:tä yhteistyössä Tilastokeskuksen kanssa valmistelemaan ehdotuksen TK:n online-hankkeen ja OPM:n rahoittaman CSC:n ja ReTKin toteuttaman valmisteluhankkeen yhdistämisestä tammikuun loppuun mennessä.

Johtoryhmän keskustelussa pidettiin 'Turusen raporttia' strategisesti tärkeänä. Pidettiin myös hyvin tärkeänä asiana, että ReTKi panostaa siihen, koska varsinkin sosiaalieteilijät ovat tutkimusaineistojen suhteen naimisissa Tilastokeskuksen kanssa. Puheenjohtaja toi esille, että olisi hyvä, jos ehdotus kierrätetään johtoryhmäläisillä hyväksyttävänä ennen sen lähettämistä. Irma-Leena piti kuitenkin ehdotuksen laatimista etäkäyttöhankkeelle annettuna tehtävänä, ja täten lähinnä hankkeen toteuttajien tulisi hyväksyä raportti. Käytiin myös keskustelua siitä, pitäisikö ReTKin ja CSC:n suhdetta etäkäyttöhankkeessa tarkemmin formalisoida ja selvittää mikä taho on vastuussa mistäkin osiosta ja millä työresursseilla.

6. Neuvottelupäivä

ReTKin neuvottelupäivä on siirretty pidettäväksi 20.1.2010. Puhujiksi ovat lupautuneet tietosuojavaltuutettu Reijo Aarnio ja johtaja Magnus Stenbeck Ruotsin Database Infrastructure Committee:sta. Kutsuttavien listaa voi tässä vaiheessa vielä päivittää. Alustavat kutsut lähetetään ennen joulua. Uusia henkilöitä ehdotettiin listalle.

7. Henkilöstöasiat

Todettiin että vuoden 2010 henkilöstöasiat käsitellään kohdassa 8.

8. Vuoden 2010 toiminnan paino-alueet

Johtoryhmälle jaettiin paperi, johon oli luonnosteltu alustavia linjauksia ReTkin vuoden 2010 toiminnan painopisteiksi. Taloudesta keskusteltaessa puheenjohtaja totesi, että tähän mennessä ReTkin rahoituksesta 15 % on käytetty yleiskustannusten kattamiseen. Hän sanoi, ettei nykyistä käytäntöä tulla muuttamaan ainakaan negatiiviseen suuntaan. Irma-Leena toi esille, että Marianne siirtyy virkavapaalle ja CSC:n palkkalistoilta työskentelemään etäkäyttöhankeessa. Johtoryhmä keskusteli laajasti ReTkin mahdollisuuksista palkata Mariannen tilalle joku THL:n yt-neuvottelujen takia syntyneen uudelleensijoituspoolin ulkopuolelta. Puheenjohtaja oli ennen THL:n yt-neuvotteluja selvittänyt, että ReTkin työntekijät kuuluivat yt-neuvottelujen piiriin ja täten myös avoin vakanssi kuuluu niin sanottuun takaisinotto prosessiin. ReTkin sopimukseen on toisaalta kirjoitettu, että ReTki toimii rekrytoinnin suhteen itsenäisesti. Puheenjohtaja ehdotti, että ReTki vie asian THL:n henkilöstöhallintoon arvioitavaksi.

Irma-Leena selosti, että ReTkin toiminta on parina viime vuonna kohdistunut hyvin paljon rekisteritutkimuksen edellytysten parantamiseen, eikä niin paljon aikaa ole ollut ReTkin toiselle perustehtävälle, johon kuuluu mm. rekisteritutkijoiden kouluttaminen ja neuvominen. Kun etäkäyttöhankkeen ReTkin osuutta ryhdytään toteuttamaan hankkeen erillirahoituksella täysiaikaisesti työskentelevän henkilön panoksella, on ReTkin perusrahoituksella toimivilla henkilöillä taas enemmän aikaa mm. seminaarien järjestämiseen. Täten on painopistelinjaukseen kirjattu useampia seminaareja ja verkostojen kokouksia. Johtoryhmä katsoi kuitenkin, ettei toimintaa voi lyödä lukkoon ennen kuin henkilöstöasia on selvä, ja nyt kun on niin isoja asioita pöydällä (mm. Turusen paperi, etäkäyttöhanke), niin tulisi keskittyä niihin. Puheenjohtaja pyysi varsinaista toimintasuunnitelmaa ja vuoden 2009 toimintakertomusta vuoden 2010 ensimmäiseen kokoukseen. Irma-Leena kuitenkin pyysi, että ensimmäiseen kokoukseen valmistellaan vain suunnitelma. Kertomus valmistuisi myöhemmin kevään aikana.

Lopuksi keskusteltiin ensi vuonna tehtävästä ReTkin arvioinnista. Tämä tulee olemaan ensimmäinen nykyisen sopimuspuheen aikainen arvio ReTkin toiminnasta. Johtoryhmä piti tärkeänä, että löydettäisiin ulkopuolinen arvioija. Todettiin, että arvioitsijoille tulisi tehdä hallinnollinen selvitys ReTkin asemasta THL:n sisällä, jossa myös työsuhteisiin liittyvät ristiriidat selvitettäisiin (katso keskustelu yllä). Johtoryhmä piti myös tärkeänä, että arviointi tehtäisiin ennen kesää. Sovittiin, että ReTki ehdottaa seuraavassa kokouksessa mahdollisia arvioitsijoita. Ehdotettiin myös, että ulkoisen arvioinnin lisäksi ReTki voisi tehdä myös itsearviointin.

8. Muut mahdolliset asiat

Muita mahdollisia asioita ei ollut.

10. Seuraava kokous

Seuraava kokous sovittiin pidettäväksi tiistaina 2.2.2010 klo 9.00 – 11.00.

11. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 11.10.